

Kolmapäev, 14. märts 2012

13. rõhutab, et EL ja liikmesriikide jaoks on oluline, pidades silmas mittenakkavate haigustega seotud eesmärkide saavutamist ning rahvatervise, sotsiaalsete ja majanduslike probleemide käsitlemist, integreerida ennetustöö ja riskitegurite vähendamine kõigisse asjakohastesse õigusloome- ja poliitikavaldkondadesse, eriti keskkonda, toitu ja tarbijaid käsitlevatesse poliitikavaldkondadesse;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

Laienemisaruanne endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta

P7_TA(2012)0083

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2012. aasta resolutsioon endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2011. aasta eduaruande kohta (2011/2887(RSP))

(2013/C 251 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 16. detsembri 2005. aasta otsust anda riigile ELi kandidaatriigi staatus ning Euroopa Ülemkogu 15.–16. juuni 2006. aasta ja 14.–15. detsembri 2006. aasta kohtumiste järel avaldatud eesistujariigi järeldusi,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 845 (1993) ja 817 (1993), samuti ÜRO Peaasamblee resolutsiooni 47/225 (1993) ning 1995. aasta ajutist kokkulepet,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Kohtu otsust 13. septembri 1995. aasta ajutise kokkuleppe kohaldamise kohta (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik v. Kreeka),
 - võttes arvesse komisjoni 2011. aasta eduaruannet (SEC(2011)1203) ja komisjoni 12. oktoobri 2011. aasta teatist „Laienemisstrateegia ja peamised ülesanded 2011. ja 2012. aastal“ (COM(2011)0666),
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone,
 - võttes arvesse parlamentaarse ühiskomitee 4. novembri 2011. aasta soovitusi,
 - võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Demokraatlike Institutsioonide ja Inimõiguste Büroo (OSCE/ODIHR) valimiste vaatlusmissiooni lõpparuannet 5. juunil 2011 toimunud ennetähtaegsete parlamendivalimiste kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/212/EÜ, millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused,
 - võttes arvesse üldasjade ja välisasjade nõukogu 13. ja 14. detsembri 2010. aasta ning 5. detsembri 2011. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Ülemkogu kohtumisel 19. ja 20. juunil 2003. aastal Thessalonikis otsustati pakkuda kõikidele Lääne-Balkani riikidele ühinemist Euroopa Liiduga ning seda otsust korrati 2. juunil 2010. aastal Sarajevos Lääne-Balkani riikide teemalisel kõrgetasemelisel kohtumisel;

Kolmapäev, 14. märts 2012

- B. arvestades, et 2011. aasta eduaruandes kinnitas komisjon oma 2009. aastal antud soovitus alustada endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga läbirääkimisi ELiga ühinemiseks;
- C. arvestades, et komisjon kinnitas oma 2011. aasta laienemisstrateegias, et laienemispoliitika on osutunud võimsaks ühiskonna ümberkujundamise vahendiks ning et ühinemisprotsessi ja selle edukuse keskmes on olnud pühendumine, tingimuslikkus ja usaldusvärsus;
- D. arvestades, et partnerluslepingus nõuti intensiivsemaid pingutusi, et konstruktiivsete läbirääkimiste tulemusena ja kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega 817 (1993) ja 845 (1993) leida nimeprobleemile koos Kreekaga vastastikku vastuvõetav lahendus, ning hoidumist meetmetest, mis võiksid neid püüdlusi kahjustada; arvestades, et nii komisjon kui ka nõukogu on korduvalt rõhutanud, kui oluline on heanaaberlike suhete säilitamine, sealhulgas püüd leida nimeküsimusele ÜRO egiidi all ja läbirääkimiste teel mõlemale poolele vastuvõetav lahendus;
- E. arvestades, et kahepoolsed küsimused ei tohiks saada takistuseks ega leida kasutust takistusena ühinemisprotsessis, vaid neid tuleks võimalikult varakult konstruktiivselt käsitleda, võttes arvesse ELi üldiseid huve ja väärtusi;
- F. arvestades, et koostöö ja heanaaberlikud suhted on laienemisprotsessis jätkuvalt väga olulised ning kompromisside leidmine vastuolulistes küsimustes on parim viis piirkondliku koostöö edendamiseks, et säilitada Lääne-Balkanil rahu ja heanaaberlikke suhteid; arvestades, et ühinemisprotsessi jätkamine aitaks kaasa riigi stabiilsusele ja parandaks etniliste rühmade vahelisi suhteid;
- G. arvestades, et igal kandidaatriigil on oma saavutuste tase ja ühinemisprotsessi dünaamika; arvestades, et EL ei tohi lasta ühelgi riigil maha jääda ning et ühinemisläbirääkimiste alustamise korduv edasilükkamine võib öönestada ELi ühinemisprotsessi usaldusvärsust;
- H. arvestades, et tegemist on ühega esimestest riikidest, kellele anti kandidaatriigi staatus, et see on riik, kus on kõige suurem toetus ELiga ühinemiseks, ning nüüd on komisjon juba kolmandat aastat järjest soovitanud määrata kindlaks ELiga ühinemisläbirääkimiste alustamise kuupäev;
- I. arvestades, et kõiki praegusi ja potentsiaalseid kandidaatriike tuleks integratsiooniprotsessis kohelda vastavalt nende endi saavutustele;
1. kordab oma üleskutset ülemkogule määrata viivitamata kindlaks endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga ühinemisläbirääkimiste alustamise kuupäev;
 2. jagab komisjoni 2011. aasta eduaruandes antud hinnangut, mille kohaselt kõnealune riik täidab jätkuvalt poliitilisi kriteeriumeid; väljendab kahetsust, et ülemkogu ei järginud kolmandat aastat järjest komisjoni soovitus ega otsustanud oma 9. detsembri 2011. aasta kohtumisel alustada riigiga ühinemisläbirääkimisi;
 3. rõhutab, kui oluline on riigi Euroopaga integreerimine ja kõik pingutused selle eesmärgi toetamiseks, eeskätt eelsõelumine seaduste ühtlustamiseks liidu õigustikuga ning stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teise etapi rakendamine;
 4. tunnustab Lääne-Balkani teiste riikide edusamme ELiga ühinemiseks ning soovimata seda edu mingil moel pidurdada, on siiski mures, et kui Makedoonias tajutakse, et teised on oma edusammudega mööda läinud, siis võib see pidurdada etniliste rühmade vaheliste suhete paranemist selles riigis, samuti võib ELiga ühinemiseks tehtava järjepideva töö katkemine ükskõik millises piirkonna riigis lõppkokkuvõttes ohustada piirkonna kõigi riikide stabiilsust ja julgeolekut;

Kolmapäev, 14. märts 2012

5. märgib, et kuigi saavutused ja ühinemisprotsessi dünaamika on kandidaatriikides erinev, on ELi ülesanne mitte lasta Makedoonial maha jääda;
6. võtab teadmiseks ELi laienemise ja naabruspoliitika voliniku poolt 5. septembril 2011 tehtud märkuse, et „Euroopa Komisjoni positiivne soovitus ei ole kivisse raiutud”; juhib siiski tähelepanu sellele, et ülemkogu otsus mitte järgida komisjoni soovitusi on mõistetavalt põhjustanud riigi avalikus arvamuses pettumust ja rahulolematust ning märgib, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid ei tohi kunagi pidada endastmõistetavaks ühegi kandidaatriigi soovi ELiga ühineda ning peavad samuti pingutama, et kiirendada ühinemisprotsessi tõelise partnerluse vaimu;
7. on rahul Euroopa Liidu delegatsiooni uue juhi ametissenimetamisega ning loodab, et see tugevdab ELi sidemeid Makedooniaga;
8. väljendab heameelt 15. märtsil 2012. aastal komisjoniga algava kõrgetasemelise ühinemisdialoogi üle, mis tähendab edasiminekut ELiga ühinemise protsessis, mille eesmärk on anda panus reformikava edendamiseks põhjaliku arvamuste vahetuse ja korrapäraste tehniliste konsultatsioonidega viies põhilises poliitika- valdkonnas: sõnavabadus, õigusriik, avaliku halduse reform, valimisreform ja majanduslikud kriteeriumid; jagab komisjoni ja ametivõimude arvamust selles osas, et dialoogi puhul tuleb keskenduda peatükkidele 23 (kohtusüsteem ja põhiõigused) ja 24 (õigus, vabadus ja turvalisus), kuna see parandab ELiga ühinemise kriteeriumide ja standardite täitmist; loodab, et selline laiaulatuslik dialoog jätkub ka teistes ELiga ühinemise protsessi seisukohast olulistes valdkondades; on arvamusel, et selline dialoog annab uue tõuke reformide teostamiseks ning tugevdab kaks korda aastas toimuvate poliitilise tasandi kohtumistega ELi ja Makedoonia vahelist sidet;
9. tõdeb, et nii NATOsse kui ka Euroopa Liitu kuulumine on Makedoonia jaoks olulised, arvestades riigi valitud Euroopa-Atlandi orientatsiooni, ning märgib, et 2012. aasta mais Chicagos toimuv NATO tippkohtumine ning kõrgetasemelise ühinemisdialoogi alustamine ja 2012. aasta juunis toimuv Euroopa Ülemkogu kohtumine pakuvad olulisi võimalusi selles suunas edasi liikuda; tuletab meelde NATO peasekretäri hiljutist avaldust selle kohta, et riigile esitatakse kutse niipea, kui nimevaidlusele on leitud osapooli rahuldav lahendus;
10. kordab riigi võimudele ja ajakirjandusele esitatud üleskutset teha tööd positiivse õhkkonna loomiseks, mis aitaks arendada suhteid naaberriikidega, ja mitte julgustada vaenu õhutavaid avaldusi;
11. võtab teadmiseks 2011. aasta juulis moodustatud valitsuse otsuse kohaldada amnestiasaadust nelja sõjakuritegudega seotud kohtuasja suhtes, mis anti 2008. aastal endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelisest kriminaalkohtust tagasi siseriiklikku kohtualluvusse; palub valitsusel kaaluda teisi lahendusi, et tagada nende kuritegude ohvritele ja nende perekondadele õigus ja hüvitused kooskõlas rahvusvahelisest humanitaarõigusest tulenevate kohustustega;
- Nimevaidlus**
12. võtab teadmiseks Rahvusvahelise Kohtu 5. detsembri 2011. aasta otsuse seoses nimevaidlusega; on seisukohal, et see otsus peaks andma uut hoogu püüdlustele leida nimeküsimusele ÜRO egiidi all igal juhul lahendus ja kutsub osapooli üles seda otsust heas usus järgima ning kasutama seda dialoogi intensiivistamiseks, rõhutades samas, et on vaja leida vastastikku rahuldav kompromiss; kiidab sellega seoses heaks ÜRO määratud vahendaja avalduse ja üleskutse osapooltele suhtuda tekkinud olukorda kui võimalusse mõelda omavahelistest suhetest konstruktiivselt ning kaaluda uut algatust, et leida sellele küsimusele lõplik lahendus;
13. peab väga kahetsusväärseks, et nimevaidlus on jätkuvalt takistuseks Makedoonia liikumisel ELiga ühinemise suunas ja seega pidurdab laienemisprotsessi tervikuna; rõhutab, et heanaaberlikud suhted on üks põhikriteeriumidest ELi laienemisprotsessis, ning palub asjaomastel valitsustel vältida vastuolulisi seisukohavõtte ja tegevusi ning avaldusi, mis võiksid suhteid negatiivselt mõjutada;

Kolmapäev, 14. märts 2012

14. palub veel kord, et asepresident ja kõrge esindaja ning laienemisvolinik aitaksid kaasa kokkuleppe saavutamisele nimeküsimumuses ja pakuksid poliitilisi suuniseid; on arvamisel, et nii riigi kui ka Euroopa Liidu juhtkond peaksid enne küsimuse rahvahääletusele panemist avalikkusele järjekindlalt selgitama, mis kasu on nimevaidluse kokkulepitud lahendusest;

15. peab kahetsusväärseks, et 2011. aasta eduaruandes ja varasemates aruannetes alates 2009. aastast puudub sõna „makedoonia“, ehkki ÜRO tekstides on selle riigi keelt, kultuuri ja identiteeti reeglina niiviisi nimetatud; juhib tähelepanu negatiivsetele reageeringutele, mida see aspekt on sel aastal avalikkuses esile kutsunud, ning palub, et komisjon võtaks seda tulevaste aruannete koostamisel arvesse; tuletab meelde, et Ohridi raamkokkuleppe aluseks on kõikide kogukondade rahvusliku identiteedi tunnustamise põhimõte;

16. rõhutab, et oluline on jätkata ühinemisprotsessi senises tempos; sellega seoses peab kiiduväärseks riigi valitsuse ettepanekut määrata tähtaeg nimevaidluse edukaks lahendamiseks hiljemalt enne seda, kui lõpeb õigusaktide sõelumine, millega komisjon alustab kohe, kui algavad läbirääkimised; on seisukohal, et valitsuse tõsised jõupingutused ja ELiga ühinemiseks vajalikud reformid paljudes asjakohastes valdkondades aitavad luua poliitilist keskkonda, mis soosib kahepoolsete probleemide lahendamist, nagu senised laienemisprotsessid on näidanud; juhib tähelepanu asjaolule, et kahepoolse probleemi lahendamise ja ühinemisläbirääkimiste edendamine paralleelselt, Sloveenia-Horvaatia mudeli järgi, on kasulik nii riigile kui ka ELile;

17. kordab oma üleskutset komisjonile ja nõukogule alustada kooskõlas ELi aluslepingutega niisuguse üldiselt kohaldatava vahekohtumehhanismi väljatöötamist, mille eesmärk on lahendada kahepoolseid probleeme laienemisprotsessis osalevate riikide ja liikmesriikide vahel;

Parlamentidevaheline koostöö

18. tervitab riigi uue parlamendi valimist ja kiiret koalitsioonivalitsuse moodustamist ennetähtaegsete parlamendivalimiste tulemusena; nõuab poliitilise dialoogi tugevdamist, juhtides tähelepanu asjaolule, et parlament on peamine demokraatlik institutsioon, mis peaks korraldama diskussioone ja poliitilistest erimeelsustest tulenevate probleemide lahendamist; märgib, et riigi parlamendi resolutsioonis kiidetakse heaks selle aasta eduaruandes sisalduvad soovitusel ning et resolutsioon võeti konsensusel alusel vastu; kutsub riigi kõiki poliitikas osalejaid kahekordistama jõupingutusi, et jätkata vajalikke reforme ja nende tõhusat rakendamist ning järgida komisjoni soovitusi;

19. õnnitleb riiki ennetähtaegsete parlamendivalimiste läbiviimise puhul 5. juunil 2011. aastal ja väljendab heameelt OSCE/ODHIRi hinnangu üle, et valimised põhinesid konkurentsil, olid läbipaistvad ja kogu riigis hästi korraldatud; juhib siiski tähelepanu mõningatele puudustele ja kutsub ametivõime üles järgima rahvusvahelise üldsuse, eeskätt OSCE/ODHIRi valimisvaatlusmissiooni järeldusi ja soovitusi, samuti soovitusi, mida tegid sisemaised vaatlejad ühingust Most, näiteks valijate nimekirjade ajakohastamine, tasakaalustatud meediakajastuse tagamine nii valitsus- kui ka opositsiooniparteidele, sealhulgas ka avalik-õiguslikus ringhäälingus, avalike teenistujate kaitsmine igasuguse poliitilise surve eest, parteide rahastamise tõhusa kontrolli ja läbipaistva riikliku rahastamise tagamine, valimistel osalemise korraldamine välismaal viibivate kodanike jaoks ning riigi ja partei struktuuride lahususe täielik järgimine; palub asjaomastel ametivõimudel nende küsimustega lähitulevikus tegeleda;

20. väljendab heameelt selle üle, et boikott parlamendis on lõppenud, ning usub, et demokraatia tugevdamine riigis on võimalik üksnes kõiki parteisid hõlmava, kinnistunud demokraatlike institutsioonide raames toimuva tiheda poliitilise dialoogi abil; nõuab, et tugevdataks parlamendi kontrollifunktsiooni valitsuse ja selle ametite üle; nõuab vajalike rahastamisvahendite kättesaadavaks tegemist ja vajalike täiendavate töötajate ametissenimetamist, et täies mahus luua parlamentaarne instituut; innustab jätkama edukat praktikat, millele pandi alus parlamentaarse järelevalve eesmärgil korraldatavate kuulamistega, ning toetab Euroopa Liidu täiendavaid meetmeid, et anda tehnilist abi riigi parlamendile oma tavade väljaarendamiseks; innustab koos Euroopa Parlamendiga moodustatud parlamentaarset ühiskomiteed oma tööd jätkama;

Kolmapäev, 14. märts 2012

Majandusareng

21. tunnustab riiki heade majandusnäitajate ja makromajandusliku stabiilsuse säilitamise eest; avaldab valitsusele tunnustust selle eest, et Makedoonia on olnud Maailmapanga äritegevuse aruande põhjal viimase viie aasta jooksul maailmas edukuselt kolmas riik õigusreformide läbiviimisel; märgib, et ülemaailmse majanduslanguse tõttu on välismaised otseinvesteeringud endiselt väga tagasihoidlikud; on veendunud, et investeerimise, kaubanduse ja majandusarengu potentsiaal on ja jääb otsustavaks argumendiks, miks taotleda riigi ühinemist ELiga;

22. märgib, et õiguslik etteaimatavus ja seaduste tõhus jõustamine on hädavajalikud, et edendada ärikeskkonda kodumaiste ettevõtjate ja välisinvestorite jaoks; kutsub seepärast valitsust üles kiirendama jõupingutusi, et tagada tõhus ja sõltumatu kohtusüsteem, samuti professionaalne, pädev ja erapooletu haldus, sealhulgas tuleks tõhustada reguleerivate ja järelevalveasutuste sõltumatust ja suutlikkust;

23. tunnustab, et suur tööpuudus ja vaesus on riigile jätkuvalt raskeks koormaks; kiidab heaks parlamendis toimuvad arutelud miinimumpalga üle; tuletab meelde, et ÜRO inimarengu indeksi järjestuses on riigil madal positsioon, ning väljendab heameelt, et vastu on võetud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastane strateegia; kutsudes valitsust üles tegema suuremaid jõupingutusi struktuurse tööpuuduse kaotamiseks ja haavatavate elanikerühmade kaitseks, rõhutab, et ainult jätkusuutlik majanduskasv, mis saavutatakse ettevõtteid rohkem investeerima julgustava ettevõtluskeskkonna loomisega, võib lahendada püsivalt kõrge tööpuuduse probleemi; nõuab sellega seoses tungivalt, et valitsus toetaks väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, lihtsustades nende juurdepääsu rahalistele vahenditele, ning julgustab valitsust jätkama heaks tavaks kujunenud konsultatsioone äriringkondade esindajatega;

24. väljendab heameelt, et riik on viimase viie aasta jooksul tõusnud Transparency International'i koostatavas korruptsiooni tajumise tabelis 40 koha võrra; kiidab heaks korruptsioonivastase poliitika õigusraamistikus GRECO soovitude kohaselt tehtud muudatused; jagab siiski komisjoni arvamust, et korruptsioon on endiselt tõsine probleem; nõuab jätkuvat tööd, et saavutada tulemusi korruptsioonijuhtumite asjus erapooletute süüdimõistvate otsuste tegemisel, eeskätt kõrgemate ametnike korruptsioonijuhtumite asjus ning sellistes kesksetes probleemivaldkondades nagu avalikud hanked; rõhutab, et riiklikud kulutused ja erakondade rahastamine peavad olema läbipaistvad; kutsub üles Euroopa Liidu investoreid ja ettevõtteid, kellel on selle riigiga kaubandussuhted, olema koos oma kohalike partneritega aktiivsemad korruptsiooni paljastamisel;

25. võtab teadmiseks eduaruande järelduse, et korruptsioonivastase võitluse riikliku komisjoni sõltumatus ja erapooletus jätab soovida; nõuab tugevamat õiguslikku ja institutsionaalset kaitset siseinformaatoritele; tunneb heameelt ulatusliku kriminaalõiguse reformi käigus vastu võetud uue kriminaalmenetluse seadustiku üle, mis peaks parandama keeruliste organiseeritud kuritegevuse ja korruptsioonijuhtumite uurimismenetlusi; kiidab heaks kava määrata järgmisel aastal ametisse uurimisrühm, kes hakkab tööle prokuröri otseses alluvuses, ning loodab, et tänu sellele jõuab rohkem komisjoni osutatud juhtumeid tegeliku süüdimõistva otsuseni; palub valitsusel tagada korruptsioonivastase võitluse riiklikule komisjonile piisavad rahalised vahendid ja personal; rõhutab, et süstemaatilise korruptsiooni probleemiga tegelemiseks peab olema poliitiline tahe;

26. võtab teadmiseks ulatusliku õiguspaketi vastuvõtmise, mille eesmärk on jätkuvalt tugevdada kohtusüsteemi tulemuslikkust ja sõltumatust; tunneb sellega seoses heameelt kohtunike ja prokuröride koolituse akadeemia tulemusliku töö üle ja asjaolu üle, et kasutusele on võetud kohtuasjade juhuslik jagamine; julgustab juhtivaid ametiasutusi jätkama korruptsioonivastaste õigusaktide täitmist ja parandama kohtusüsteemi sõltumatust, tõhusust ja vahendite kasutamist; juhib tähelepanu asjaolule, kui oluline on, et kohtusüsteem toimiks ilma poliitilise sekkumiseta; tunnustab püüdlusi suurendada kohtusüsteemi tõhusust ja läbipaistvust; rõhutab vajadust koostada ülevaade, mis näitaks täideviidud vastutuselevõtmisi ja süüdistuste esitamisi ning mille abil saaks edasiminekut mõõta; nõuab kohtupraktika ühtlustamist, et kindlustada prognoositav kohtusüsteem ja üldsuse usaldus;

Kolmapäev, 14. märts 2012

Ohridi raamleping

27. õnnitleb Makedooniat 2011. aastal iseseisvuse 20. aastapäeva ja Ohridi raamlepingu 10. aastapäeva puhul; rõhutab, et see raamleping võib olla eeskujuks, kuidas edukalt lahendada etniliste rühmade vahelisi konflikte ning säilitada sealjuures riigi territoriaalne terviklikkus ja reformida tema struktuure; rõhutab siiski, et on vaja teha edasisi ja veelgi tugevamaid jõupingutusi, et saavutada osaliste vahel täielik leppimine ja luua alus erapooletute ja rahvastevaheliste demokraatlike institutsioonide konsolideerimiseks;

28. hindab positiivselt riigi peaministri 5. septembril 2011. aastal peetud kõnet, milles ta tunnustas mitmekultuurilisust oma riigi sotsiaalse ja poliitilise mudelina ning rõhutas Ohridi raamlepingu rakendamise ja „assimilatsioonita integratsiooni” eesmärgiks seadmise vajalikkust; peab õigeks kohustusi, mis on võetud Ohridi raamlepingu rakendamise teiseks aastakümneks;

29. märgib tunnustavalt mitut hiljuti vastu võetud õigusakti, eelkõige keelteseaduse ja sümbolite kasutamise korra muudatusi; nõuab, et kõikides paikkondades toetataks aktiivselt kogukondadevaheliste sidemete komiteesid;

30. võtab murelikult teadmiseks ajalooliste argumentide kasutamise käimasolevas vaidluses, sealhulgas antiikajale apelleerimise fenomeni, mis võib teravdada pingeid naaberriikidega ja luua uusi sisemisi lahknevusi;

31. rõhutab, et rahvaloendus tuleb nõuetekohaselt ette valmistada ja operatiivselt läbi viia kooskõlas seaduste ja Eurostati standarditega; kutsub valitsust üles esitama usaldusväärset kava protsessi rakendamiseks; võtab teadmiseks, et Ohridi raamlepingus sätestatud 20% künnis on oluline teatavate õiguste teostamiseks, kuid jääb kindlaks nõudmisele, et albaanlaste ega ühegi teise rahvusvähemuse mis tahes vormis diskrimineerimist ei saa mingil juhul põhjendada, lähtudes nende osakaalust riigi rahvastikus;

32. nõuab, et tunduvalt tõhustataks võitlust eri rahvusrühmadesse kuuluvate laste üksteisest eraldamise vastu haridussüsteemis, toetades samal ajal iga inimese õigust saada haridust oma emakeeles; rõhutab sellega seoses, et tähtis on koostada uusi õpikuid eesmärgiga parandada vastastikust mõistmist, ning lõpetada kahjulik „etniline ümbertõstmine”, mida mõnes koolis ikka veel praktiseeritakse; võttes arvesse hariduse ülimalt suurt tähtsust Makedooniale, nõuab, et selleks otstarbeks antaks ühinemiseelse abi rahastamisvahendist rohkem toetust, tingimusel et hariduslikku segregatsiooni probleem lahendatakse;

Detsentraliseerimine

33. peab õigeks Makedoonia poliitilisele detsentraliseerimisele suunatud otsustavaid meetmeid, mida valitsus nimetab Ohridi raamlepingu peamiseks tugisambaks ja mis on ka hea avaliku halduse huvides; väljendab rahulolu sellekohase tegevuskava heakskiitmise üle;

34. toetab komisjoni soovitusi, et detsentraliseerimist tuleb kiirendada; nõuab detsentraliseerimise teostamiseks riigieelarve ja kohalike eelarvete tasakaalustamist; rõhutab läbipaistvuse, objektiivsuse ja erapooletuse tähtsust kohalikele omavalitsustele toetuse jagamisel; väljendab muret selle pärast, et mõned kohalikud omavalitsused seisavad puuduliku finantsjuhtimise suutlikkuse tõttu silmitsi finantsraskustega, ja nõuab tungivalt, et valitsus, keda vajaduse korral toetab komisjon, tagaks neile asjakohase tehnilise abi;

35. tunnustab kohalike omavalitsuste edukat koostööprogrammi, mida toetab ÜRO arenguprogramm, ning nõuab, et EL suurendaks oma toetust sellele tegevusele;

Kolmapäev, 14. märts 2012

Põhiõigused

36. peab väga murettekitavaks viimase aja sündmusi meedia valdkonnas ning asjaolu, et massiteabevahendite omand on jätkuvalt läbipaistmatu ja tugevalt koondunud; nõuab, et Makedoonia toetaks täiel määral meediavabadust ja pluralismi ning muu hulgas ka asjatundlikku ja mitmekülgset arutelu eduaruandes osutatud reformide teemal; peab õigeks OSCE meediavabaduse esindajale saadetud kutset osaleda hiljuti moodustatud meediavabaduse ümarlaua töös ja kiidab heaks esindaja avalduse, et kõik meediakanalid peavad järgima õigusnorme ja finantseeskirju, kuid mingi erakonna suhtes kriitilised massiteabevahendid ei tohi olla õigussüsteemi teravdatud tähelepanu all; nõuab tungivalt, et ametiasutused tagaksid riigis õigusriigi põhimõtete austamise ja meediavabaduse, mis tagaks tulevikus jätkuvalt positiivse hinnangu komisjoni poolt;

37. nõuab valitsuse reklaamitulude õiglast ja läbipaistvat jaotust rahvusringhäälingu kõikide kanalite vahel, sõltumata nende toimetusslikust sisust või poliitilisest kaldest; kiidab heaks komisjoni soovitusi, et rakendataks meetmeid, millega tagada, et riigitelevision saavutaks eesmärgid ning täidaks erapooletult avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni ülesandeid; palub ametiasutustel teha vajalikud muudatused, et viia ringhäälinguseadus ELi õigusaktidega vastavusse;

38. nõuab, et tehtaks jõupingutusi selleks, et vältida ajakirjanike vastu poliitilistel põhjustel laimusuüdistuste esitamist; väljendab heameelt valitsuse hiljutise teate üle, et karistusseadustikust kõrvaldatakse laimamist käsitlev seadus ning peatatakse ajakirjanike suhtes algatatud kohtuasjad; rõhutab, et meediavabadus on demokraatia nurgakivi ja kohustuslik nõue igale riigile, kes soovib saada ELi liikmesriigiks; jagab arvamust, et meediasektor peaks välja töötama ja rakendama kõrged ajakirjanike erialastandardid ning järgima ajakirjanduseetika reegleid; palub ametiasutustel töötada meedia valdkonnas välja monopolivastased õigusaktid ning meetmed poliitilise mõju vältimiseks meediasektoris;

39. väljendab rahulolu selle üle, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus on üldiselt tagatud; julgustab valitsust jätkama jõupingutusi diskrimineerimisvastaste meetmete tugevdamiseks ning rõhutab etnilise päritolu alusel toimuva diskrimineerimise ärahoidmise tähtsust – sh selliste kodanike puhul, kes väljendavad avalikult oma bulgaaria identiteeti ja/või etnilist päritolu;

40. väljendab heameelt diskrimineerimisevastase komisjoni loomise üle käesoleval aastal ning nõuab, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet ja Euroopa diskrimineerimisevastaste asutuste võrgustik Equinet toetaksid selle komisjoni tegevust täiel määral ja teeksid sellega koostööd; väljendab rahulolu selle üle, et komisjonis on uurimisel kolm seksuaal- ja terviseõiguste koalitsiooni esitatud kaebust väidetava seksuaalsel sättumusel põhineva diskrimineerimise kohta;

41. nõuab diskrimineerimisevastase poliitika tugevdamist ja tulemuslikku rakendamist, sealhulgas suuremaid pingutusi naiste ja laste ning puudega inimeste õiguste kaitseks; tunnustab parlamendi naisteklubi aktiivset ja tulemuslikku tegevust, kuid on mures, et naiste osalus kohaliku tasandi poliitikaelus on ikka veel vähene; on seisukohal, et tuleks edendada ja rakendada haridusprogramme, mille eesmärk on kaasata naisi kodanikuühiskonna ja poliitilisse tegevusse; nõuab, et jätkataks jõupingutusi selle nimel, et puudega inimesed saaksid elada ka väljaspool hooldusasutusi; tunneb heameelt, et riigi parlament ratifitseeris 7. detsembril 2011 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni;

42. on mures asjaolu pärast, et soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste valdkonnas on tehtud väga vähe edusamme; kutsub valitsust üles seadma soolist võrdõiguslikkust poliitiliseks prioriteediks ning suurendama toetust meetmetele ja algatustele mille eesmärk on võidelda diskrimineerivate tavade, traditsioonide ja stereotüüpidega, millega õõnestatakse naiste põhiõigusi;

43. kordab oma nõudmist, et diskrimineerimise vältimise ja diskrimineerimisevastase kaitse seadust tuleb muuta, et keelata diskrimineerimine kõikidel Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 19 nimetatud põhjustel; väljendab muret ülikooli- ja kooliõpikute pärast, milles homoseksuaalsust kirjeldatakse haigusena, ning nõuab nende viivitamatut muutmist; palub komisjonil töötada välja suutlikkuse suurendamise programmid, mille eesmärk on kodanikuühiskonna tugevdamine, sh homo-, bi- ja transseksuaalide kogukonnas;

Kolmapäev, 14. märts 2012

44. väljendab heameelt selle üle, et Makedoonia on praegu „romade kaasamise aastakümne” eesistujariik, ning loodab, et see aitab täiendavalt kaasa romade integreerimisele poliitika-, sotsiaal- ja majandusellu; tunneb heameelt nii romade haridussüsteemi integreerimises tehtud edusammude üle, mis on toonud kaasa suurema arvu romade asumise kesk- ja kõrghariduse omandamisele, kui ka romade suurenenud esindatuse üle avalikus teenistuses; juhib siiski tähelepanu komisjoni järeldusele, et on vaja teha jätkuvaid jõupingutusi usalduse tugevdamiseks, eriti hariduse, kultuuri ja keele valdkonnas; peab endiselt murettekitavaks romade kogukonna väga raskeid elutingimusi ja nende jätkuvat diskrimineerimist haridussüsteemis, tööturul, tervishoiu ja sotsiaalteenuste valdkonnas; juhib tähelepanu allpool vaesuspääri elavate roma naiste ja laste eriti raskele olukorrale ning palub ametiasutustel astuda viivitamata samme selle probleemi lahendamiseks;

45. tunneb heameelt selle üle, et valitsus võttis vastu romade sotsiaalse kaasamise strateegia aastateks 2012–2014; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et ei ole eraldatud riiklikke vahendeid vastava tegevuskava meetmete rakendamiseks 2012. aastal ja kutsub sellega seoses ametivõime üles vajalikke vahendeid leidma;

46. kutsub kõiki sidusrühmi üles aitama oma riigis kujundada sõltumatut, pluralistlikku, rahvuste- ja kultuuridevahelist ning erapooletut kodanikuühiskonda ning andma sellesse oma panuse; rõhutab aga, et kodanikuühiskonna organisatsioonide tuleb niisuguse rolli täitmiseks tunduvalt tugevdada ja need peavad saama sõltumatuks välistest mõjutajatest, esmajoones poliitilistest huvidest – praegu see Makedoonias enamasti veel nii ei ole; nõuab kodumaise rahastamise võimaldamist valitsusväliste organisatsioonidele, et lõpetada nende liigne sõltuvus välismaistest rahastajatest;

47. on siiski veendunud, et ELi kodanikuühiskonna rahastamisvahend võimaldab tunduvalt tihendada Makedoonia valitsusväliste organisatsioonide, äriühingute ja ametiühingute sidemeid oma partneritega ELi liikmesriikides, nii et kasu neist on vastastikune, ja sellega edendatakse otse ka ELiga ühinemise protsessi; sellega seoses kutsub komisjoni üles laiendama rahalise abi andmist ühinemiseelse rahastamisvahendi kaudu, esmajoones valitsusväliste organisatsioonide arengu soodustamiseks;

48. toonitab, et Makedoonia on ratifitseerinud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kaheksa peamist töötajate õigusi käsitlevat konventsiooni; on mures asjaolu pärast, et töötajate õiguste ja ametiühingute valdkonnas on tehtud vaid tagasihoidlikke edusamme; kutsub ametiasutusi üles veelgi tugevdama töötajate ja ametiühinguõigusi; julgustab sellega seoses valitsust kindlustama piisavat haldussuutlikkust tööõiguse nõuetekohaseks rakendamiseks ja jõustamiseks; juhib tähelepanu sotsiaalse dialoogi olulisele rollile ning julgustab valitsust käivitama kõikehõlmavat sotsiaalset dialoogi asjaomaste partneritega ja olema selles osas ambitsioonikam;

Justiits- ja siseküsimused

49. märgib, et kohtusüsteemi reformimisel on edu saavutatud; peab tunnustust väärivaks praegu oma loomise viendat aastapäeva tähistava kohtunike ja prokuröride koolituse akadeemia tegevust; väljendab muret seoses puudustega kohtunike seaduses, mis võimaldavad ametist vabastamise menetluse kaudu avaldada poliitilist mõju, kuid märgib, et on jõutud üksmeelele, et selles osas on vaja kasutusele võtta objektiivsemad kriteeriumid; pidades õigeks kohtunike töö tähelepanu alla võtmist, rõhutab, et selles vallas ei ole võimalik edu saavutada, kui ei panda võrdselt rõhku kohtotsuste kvaliteedile, pühendudes muu hulgas pidevale koolitusele ning teadmiste ja oskuste põhinevale töölevõtmisele ning kohtu sõltumatuse põhimõtte järgimisele;

50. peab murettekitavaks teateid politsei toime pandud väärkohtlemise juhtumite kohta ja nõuab nende põhjalikku uurimist, pidades eriti silmas valimiste ööl toimunud traagilist vahejuhtumit ja väiteid, et sündmuskohas ei korraldatud täiemahulist uurimist; rõhutab, et tähtis on tagada politsei tegevuse kontrollimise mehhanismide, sealhulgas eriti siseministeeriumi sisekontrolli ja kutsestandardite sektori sõltumatus;

51. julgustab võtma meetmeid, mille eesmärk on parandada vanglate olukorda, näiteks vanglatöötajate uus täiend- ja erialaõpe ning mitme uue vangla rajamine vanade asemel ja katseaja seaduse koostamise algatus, et lahendada vanglate ülerahvastatuse probleem; ergutab jätkama kinnipidamistingimuste parandamist ning nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks alaealiste kinnipidamiskohtade olukorrale ja eduaruandes osutatud tõsiasjale, et väärkohtlemise vastu võitlemise üksus ei suuda oma ülesandeid täita;

Kolmapäev, 14. märts 2012

52. tunnustab Makedoonia koostööd Euroopa Liiduga organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastases võitluses ning tunneb heameelt õiguslase ja politseikoostöö kokkulepete sõlmimise üle naaberriikidega; tunneb heameelt selle üle, et Makedoonia ja Europol vahel on sõlmitud operatiivleping, mille eesmärk on märkimisväärselt lihtsustada analüütiliste andmete vahetust ning tõhustada võitlust organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu; võtab teadmiseks süstematiseerimise õigusakti ja muudatused, mis see toob kaasa siseministeeriumi organiseeritud kuritegevuse osakonnas, et parandada selle funktsionaalsust ja integreerimist riikliku ja rahvusvahelise kriminaalmenetluste jätussüsteemiga; tunneb heameelt uue kriminaalmenetluse koodeksi üle, mis peaks parandama organiseeritud kuritegevuse ja korruptsioonijuhtumite uurimist; rõhutab, et järelevalve peab olema võrdeline tegeliku ohuga avalikule julgeolekule ja toimuma tõhustatud kohtuliku kontrolli all ning luure- ja vastuluureteenistused peavad olema parlamendi tugevdatud kontrolli all;

53. julgustab ametiasutusi viima lõpule endise Jugoslaavia salateenistusega seotud agentide nimede kaavoostatud teatavakstegemise, mis on oluline samm lõpparve tegemiseks kommunistliku minevikuga; kutsub üles tugevdama uurimiskomisjoni pädevust ja eriti selle õigust teavitada üldsust otse uurimistulemustest ja viia kõik vajalikud dokumendid püsivalt uurimiskomisjoni ruumidesse;

54. märgib, et on võetud meetmeid rändevoogude paremaks juhtimiseks ning eriti n-ö valeda varjupaigataotlejatega seotud probleemide lahendamiseks; peab aga murettekitavaks portreteerimise kasutamist ja nõuab selliste meetmete korral mittediskrimineerimise põhimõtte ranget järgimist; nõuab tõhusamaid jõupingutusi õigustatud põgenikele kodakondsusõiguste kohaldamiseks ja varjupaigataotleste kiiret menetlemist täielikus vastavuses inimõiguste rahvusvaheliste normidega;

55. väljendab heameelt asjaolu üle, et riigi kodanikele kaotati 2009. aasta detsembris viisanõue; kinnitab oma valmidust kaitsta viisavabadust kui Makedoonia ja ELi suhete üht alustala ning olulist meetet, et veelgi edendada ja tugevdada inimestevahelisi kontakte;

Avalik haldus

56. on rahul sellega, et vastu on võetud avaliku halduse reformimise ajakohastatud strateegia, mis hõlmab ajavahemikku kuni 2015. aastani, ning et 2011. aasta aprillis jõustus avalike teenistujate seadus; nõuab tungivalt, et valitsus jätkaks ametnike ja avaliku sektori töötajate suhtes kehtiva õigusraamistiku ühtlustamist, ka asjaomaseid seadusi muutes; rõhutab vajadust edasiste sammude järele, et tagada professionaalne ja erapooletu avalik teenistus ning seda ka kohalike omavalitsuste tasandil; väljendab sellega seoses heameelt kõrgema halduskohtu loomise üle ning ergutab avaliku halduse reformi eest vastutavaid institutsioone reformiprotsessi kiirendama; rõhutab, et inimeste ametisse nimetamine nende teeneid ja mitte poliitilisi vaateid arvestades on teostatav ja tingimata vajalik ning sellega paralleelselt tuleb teha jõupingutusi tasakaalustatud esindatuse saavutamiseks;

57. kiidab valitsust edusammude eest regionaalarengu valdkonnas ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) vahendite haldamise üleandmise ettevalmistamisel; võtab rahuloluga teadmiseks riigi ametiasutuste akrediteerimise seoses IPA alla kuuluvate üleminekuabi, institutsioonide väljaarendamise, regionaalarengu ja inimressursside arendamise ning maaelu arendamise rahastamisvahenditega; kutsub valitsust ja komisjoni üles kiirendama IPA piiriülese koostöö rahastamisvahendi ülejäänud osa haldamise üleandmiseks vajalikku tööd; rõhutab, et IPA on tähtis vahend, mis aitab riigil ELiga ühinemiseks ette valmistuda, ning ergutab valitsust tõhustama ministeeriumidevahelist koostööd, et riik saaks olemasolevaid vahendeid maksimaalselt ära kasutada;

Muud reformiküsimused

58. tunnustab energiatõhususe kampaaniat ja ootab tulemuslikumate meetmete võtmist, et edendada taastuvenergeetikat vastavalt riigi potentsiaalile selles valdkonnas; rõhutab, et tähtis on tulemuslikult rakendada keskkonnavalaseid õigusakte, et kaitsta loodusvarasid, eriti vett; märgib, et Makedoonia ei ole veel võtnud kohustusi kasvuhoonegaaside vähendamiseks ning et vaja on alustada riigisisest arutelu kliimamuutuste negatiivsete tagajärgede üle; nõuab suuremaid jõupingutusi selle valdkonna riiklike õigusaktide vastavusse viimiseks ELi õigustikuga;

Kolmapäev, 14. märts 2012

59. tunnustab transpordi-, energeetika- ja telekommunikatsioonivõrkude ajakohastamisel saavutatud edu, eriti aga pingutusi Euroopa X koridori ehituse lõpuleviimiseks; pidades silmas raudteeühenduste tähtsust alternatiivina maanteevedudele, hindab positiivselt valitsuse kavatsust ajakohastada või rajada raudteeühendused Skopjast naaberriikide pealinnadesse ning nõuab Euroopa VIII koridori kuuluvate raudteede ehituse lõpuleviimist;

60. väljendab pettumust, et riik ei ole teinud edusamme selles, et tähistada ühiseid ajaloolisi sündmusi ja isikuid naabruses asuvate ELi liikmesriikidega, mis aitaks kaasa ajaloo paremale mõistmisele ja headele suhetele naaberriikide vahel; ergutab looma Bulgaaria ja Kreekaga ühiseid ajaloo ja hariduse ekspertkomisjone, et edendada objektiivset faktidel põhinevat ajaloo tõlgendamist, tugevdada akadeemilist koostööd ja aidata tekitada noorte seas positiivset suhtumist naabritesse;

61. kutsub Makedooniat üles jätkama jõupingutusi Bologna protsessi rakendamiseks kõrgharidussüsteemis ning tegema koostööd piirkonna teiste riikidega, et tõsta ülikoolide taset; rõhutab akadeemilise vabaduse põhimõtte tähtsust;

62. õnnitleb Makedooniat korvpallimeeskonna eduka esinemise puhul 2011. aasta Euroopa meistrivõistlustel;

63. väljendab rahulolu selle üle, et Makedoonia välispoliitilised seisukohad on valdavas osas vastavuses ELi ühiste seisukohtadega; ergutab riiki tegema jõupingutusi heade suhete loomiseks oma naaberriikidega; väljendab heameelt asjaolu üle, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Kosovo vahelise piiri demarkeerimine 2009. aastal on aidanud neil kahel riigil omavahelisi sidemeid tihendada ja 2011. aasta septembris ühise piirikontrolli kokkuleppe sõlmida; eeldab, et see kokkulepe hakkab lähemas tulevikus täielikult toimima; avaldab riigi ametiasutustele tunnustust hiljuti Skopjes toimunud, Lääne-Balkani riikide ELiga integreerimise teemale pühendatud ministrite kohtumise hea korralduse eest;

64. rõhutab, et piirkondlik koostöö moodustab olulise osa Euroopa Liidu suunas liikumise protsessist; tunneb heameelt meetmete üle, mis on võetud liikumisvabaduse soodustamiseks piirkonnas, mida näitab Albaania ja Montenegroga sõlmitud leping, millega lubatakse oma riigi kodanikel ületada riigipiire ja reisida vabalt kolme riigi territooriumil isikutunnistuse esitamisel; julgustab laiendama algatust teistele piirkonna riikidele;

65. tervitab riigi rahvusvahelist osalemist mitmes tähtsas tegevuses: näiteks osalemine Euroopa Liidu vägede Althea missioonis, eesistumine Kagu-Euroopa koostööprotsessis 2012–2013. aastal ja täielik koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga;

*

* *

66. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Laienemisaruanne Islandi kohta

P7_TA(2012)0084

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2012. aasta resolutsioon Islandi 2011. aasta eduaruande kohta (2011/2884(RSP))

(2013/C 251 E/11)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta otsust alustada Islandiga ühinemisläbirääkimisi,